

Μάθημα: Νέα Ελληνική Λογοτεχνία
Τάξη: Β΄ Εσπερινού Λυκείου

Κ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ (1868-1894)
Η νησιωτοπούλα

Νησιωτοπούλα κάθεται σε μαρμαρένιον πύργο,
με κέντημα στα χέρια της, μ' αγάπη στην καρδιά της.
Φορές-φορές το κέντημα κεντούσε με τραγούδια,
φορές-φορές πισώριχνε τα ξεπλεγα μαλλιά της.
Κι αγνάντευε το πέλαγος π' απλώνετο μπροστά της,
και γκαρδιακά αναστέναζε κι εχτύπαγε τα στήθια,
γιατ' αγριεμένο τόβλεπε, μαύρο, φουρτουνιασμένο·
κι αυτή είχε λόγο, στο γιαλό να κατεβεί το βράδυ,
κι απ' το νησί τ' αντικρυνό, πού χάνεται στο κύμα,
ο αγαπημένος της ναρθεί, να πουν τον έρωτά τους.
Ο ήλιος εβασίλεψε· σκοτάδιασε, νυχτώνει.
Το κέντημά της τ' όμορφο απαρατάει η κόρη,
και κατεβαίνει στο γιαλό και τον ακαρτεράει.
Μαυρολογάνε τα βουνά, και σύγνεφα μεγάλα
σκεπάζουνε στον ουρανό τ' αστέρια πέρα πέρα,
φυσομανάει το πέλαγο, τα κύματα βογγούνε,
κι όταν τα νέφια αστράφτουνε, δείχνουν κορφές αφράτες,
και δεν γροικιέται πουθενά τ' αγαπημένου η βάρκα.
Κάθεται η νιά κι ακαρτέρει στ' ακρογιαλιού τα βράχια.
Τα μακριά της τα μαλλιά τα κυματίζει ο αγέρας,
και σπούνε μεσ' στα πόδια της τα κύματα με βόγγο.
Ώρες τηράει το πέλαγο, ώρες τηράει μπροστά της,
νέφια και κύματα μαζί συχνορωτάει με πόνο,
αν είδαν κάπου νάρχεται τ' αγαπημένου η βάρκα.
Τα σύγνεφα μένουν βουβά, τα κύματα βογγούνε,
κι αναστενάζουνε βαριά-βαριά της νιας τα στήθια.
Φυσομανάει η θάλασσα, τα κύματα βογγούνε,
κι ένα με τ' άλλο σπρώχνονται και σπάνουν στ' ακρογιάλι·
κι εκεί που η κόρη τα ρωτά, βλέπει ένα θεριωμένο
να ψηλωθεί, να ψηλωθεί, τα βράχια να περάσει,
και να την πνίγει στον αφρό. Τραβιέται η κόρη πίσω,
και κλειώντας την αγκάλη της, που ολάνοιχτη βαστούσε
τον ακριβό της να δεχθεί, σφίγγει στα στήθια απάνου
παραδαρμένο ένα κορμί, και άψυχο, και κρύο.
Ταχιά η φουρτούνα ησύχασε, τα κύματα μερέψαν,
και οι ψαράδες πώριχναν στο πέλαγο τις βάρκες,
στ' άκρογιαλιού τα χώματα και μεσ' στα βράχια βρίσκουν
παραριγμένα δύο κορμιά και σφιχταγκαλιασμένα.

(*Αττικόν Μουσεῖον*, 1890),

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α

α1. Να αποδώσετε την ιστορία που αφηγείται το ποίημα με ένα σύντομο κείμενο.

(15 μονάδες)

α2. Να επισημάνετε τις αλλαγές του γραμματικού χρόνου (ενεστώτας-αόριστος) και να εξηγήσετε γιατί συμβαίνει. **(10 μονάδες)**

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ:25

β

β1. Να καταγράψετε δύο (2) μεταφορές (8 μονάδες) και δύο (2) προσωποποιήσεις (8 μονάδες), όπως αυτές εντοπίζονται στο κείμενο και να σχολιάσετε τη λειτουργία τους. **(16 μονάδες)**

β2. Να βρείτε στο ποίημα δύο επαναλήψεις και να σχολιάσετε πώς λειτουργούν μέσα στο ποίημα. **(4 μονάδες)**

β3. Να επισημάνετε πέντε (5) λέξεις μέσα από το ποίημα που σας θυμίζουν το δημοτικό τραγούδι. **(5 μονάδες)**

ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ:25